

KVALITETSVURDERING AF

LIMFJORDSMUSEET

2014

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING	3
LIMFJORDSMUSEET	5
Nøgletal i 2013.....	5
KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING.....	6
KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse.....	6
Ressourcegrundlag	9
Forskning.....	11
Formidling.....	13
Samlingsvaretagelse.....	17
FREMTID.....	19
KVALITETSVURDERINGSFORLØBET PÅ LIMFJORDSMUSEET	20

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING

Kvalitetsvurderinger er en del af Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte og kvalificere en professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste ti år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer sig om udredningen om bevaring af kulturarven fra 2003 (bevaringsplanen), udredning om museernes formidling fra 2006 (formidlingsplanen), forskningsstrategien for Kulturministeriets område fra 2008, digitalisering af kulturarven fra 2008, Kulturministeriets digitaliseringsstrategi fra 2009, den internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed fra 2010, den national undersøgelse af museernes brugere, Kulturministeriets anbefalinger for god ledelse af selvejende kulturinstitutioner fra 2011, Kulturministeriets udredning om fremtidens museumslandskab og endelig kulturministeriets digitaliseringsstrategi fra 2012

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Kulturstyrelsens hjemmeside:

<http://www.kulturstyrelsen.dk/institutioner/museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering/>

Kvalitetsvurderingen indeholder Kulturstyrelsens anbefalinger til museet samt en beskrivelse og vurdering af de forhold, der danner baggrund for anbefalingerne. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, regnskab, årsberetning og arbejdsplan samt museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". Desuden indgår kvalitetsvurderingsmødet på museet med deltagelse fra museets bestyrelse og hovedtilskudsydere, der ofte er museets hjemkommune.

Der indgår tillige en eksternt sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Kulturstyrelsens vurdering og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Kulturstyrelsens anbefalinger. Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

1 år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.

LIMFJORDSMUSEET

Limfjordsmuseet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum.

Limfjordsmuseet er en selvejende institution. Museet blev stiftet og statsanerkendt i 1964.

Vesthimmerlands Kommune er museets offentlige hovedtilskudsgiver.

Nøgletal i 2013

- Limfjordsmuseet havde 51.077 brugere
- Museets samlede indtægter var 6,2 mio. kr.
- Egenkapitalen var på 9,5 mio. kr.
- Museet rådede over 8 fastansatte årsværk heraf 2 fastansatte videnskabelige årsværk.

KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING

Det er Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Limfjordsmuseets opgavevaretagelse er tilfredsstillende. Museet arbejder målrettet med en kvalitativ udvikling af museet på baggrund af nedskrevne strategier for varetagelsen af de museumsfaglige opgaver. Museet løser de fleste museale opgaver på et tilfredsstillende niveau inden for væsentlige dele af ansvarsområdet.

I de kommende år bliver det en udfordring for museet at løfte hele sin forskning til et niveau, der lever op til det almene forskningsbegreb. Museet er desuden udfordret af forpligtelsen til at løfte hele ansvarsrådets kronologiske udstrækning og udfolde de forsknings- og formidlingsmæssige potentialer heraf. Museet skal have øget opmærksomhed på sine brugere, og skal finde løsninger på nogle aktuelle bevaringsproblemer.

KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

Arbejdsgrundlag

Limfjordsmuseets vedtægtsbestemte ansvarsområde er den del af kulturhistorien, der er udviklet i et samspil med Limfjorden og dens naturgivne ressourcer, herunder særligt limfjordsfiskeriet og søfartens historie og vilkår. Tidsmæssigt afgrænses ansvarsområdet til historisk tid og geografisk til Limfjorden og tilstødende kyster.

Museet har formuleret et strategisk grundlag for sit arbejde med ansvarsområdet i form af mission og vision, og har en samlet strategiplan for de kommende år.

Mission: Limfjordsmuseet skal virke for sikring af Danmarks kulturarv inden for sit ansvarsområde, som dette geografisk og tidsmæssigt er afgrænset i museets vedtægter, og dette skal ske gennem forskning, indsamling, registrering, bevaring og formidling.

Vision: Limfjordsmuseet er det førende maritime museum med speciale i Limfjordens kulturhistorie. Limfjordsmuseet vil til stadighed udvikle anvendelse og betydning af kultur- og naturarv for borgere og samfund, ligesom museet vil bidrage til løsninger og forandringer, der fremmer både økonomisk vækst og samarbejde med kulturliv, videnskab, offentlighed og erhvervsliv.

Med afsæt i mission og vision har museet udarbejdet en strategiplan for 2015-2020 med målsætninger og strategiske pejlemærker for den samlede museumsvirksomhed. Museet har arbejdsplaner for den aktuelle periode 2011-2014 for løsningen af de museumsfaglige opgaver.

Museets vedtægter er ikke længere i fuld overensstemmelse med gældende bestemmelser på museumsområdet, og trænger til revision. Museets virksomhed reflekterer kun delvist ansvarsrådets kronologiske udstrækning, der er ”historisk tid”, d.v.s. middelalder, renæssance og nyere tid.

Organisation

Limfjordsmuseet er en selvejende institution, der ifølge vedtægterne drives af museumsforeningen ”Limfjordsmuseet”, der har samme bestyrelse. Den daglige ledelse varetages af museumsdirektøren.

Museet er organiseret som én enhed med flere aktivitetsadresser tæt beliggende ved Frederik den VII's Kanal i Løgstør. Aktivitetsadressernes beliggenhed understøtter enhedsorganisationen. Faste procedurer for personalemøder og kommunikation sikrer den nødvendige koordinering og videndeling m.v.

I "Kanalvogedboligen" er udstillinger, magasiner, arkiv samt administration med kontorer for museumsleder, museumsinspektør, naturvejleder, kommunikationsmedarbejder og regnskabsfører.

I "Limfjordsmuseets maritime oplevelsescenter" er udstillinger, butik og restaurant samt faciliteter for skoletjenestesten. Restauranten er bortforpagtet.

I "Bådebyggeriet" er magasin og et bådebyggerværksted m.v. og arbejdspladser for museets bådebygger og frivillige. Bådebyggeriet levendegør gamle maritime håndværk og er åbent for besøgende.

De øvrige aktivitetsadresser (se under bygninger) er ikke permanent bemandede med museets medarbejdere.

Museet er medlem af en række relevante museumsforeninger og organisationer herunder af ICOM, Organisationen Danske Museer, Limfjordsmuseernes Samvirke, Kulturarv Nord og Nordjyske Museers Udviklingsråd.

Museet deltager i de danske faglige netværk Søfartspuljen, Fiskeripuljen og i det internationale Maritime Inlands - Past, Present and Future Strengths.

Museet samarbejder med Center for Mobilitet og Urbane Studier, Institut for Arkitektur og Medieteknologi, Aalborg Universitet, Interregionalt Center for Viden og Dannelse, Aalborg Universitet og Centre for Maritime og Regional Studies, Syddansk Universitet.

Desuden samarbejder museet bredt med erhvervs- og turismeorganisationer lokalt og regionalt.

Ledelse

Limfjordsmuseet ledes af en bestyrelse og en daglig leder, museumsdirektøren.

Bestyrelsen har syv medlemmer. To medlemmer er udpeget blandt Vesthimmerlands kommunalbestyrelse. De øvrige fem medlemmer vælges på museumsforeningens ordinære generalforsamling blandt museumsforeningens medlemmer.

Museet og museumsforeningen har samme bestyrelse.

Aktuelt er alle bestyrelsesmedlemmer mænd. Gennemsnitsalderen er 64 år.

Efter Kulturstyrelsens opfattelse er det problematisk, at museumsforeningen og museet har samme bestyrelse, når museet er en selvejende institution. Den aktuelle organisering kan skabe unødigt tvivl om, hvorvidt den selvejende institution har en selvstændig, ansvarlig bestyrelse.

Desuden bidrager organiseringen og udpegningsgrundlaget ikke til, at bestyrelsen får de nødvendige professionelle kompetencer for museets drift og fortsatte udvikling.

Kulturministeriet har i 2011 udsendt publikationen ”God ledelse i selvejende kulturinstitutioner” med en række anbefalinger. Baggrunden for anbefalingerne er stigende krav til ledelsen af kulturinstitutioner. Anbefalingerne skal styrke bestyrelser og direktioner i forhold til at løfte de ledelsesmæssige opgaver og det ansvar, som loven og bekendtgørelsen pålægger dem samt understøtte, at tilskudsmodtagere løser offentligt finansierede opgaver professionelt, kompetent og effektivt. Kulturministeriets mål med anbefalingerne er, at institutionernes ledelse sætter sig ind i anbefalingerne, og tager dem i anvendelse med de nødvendige tilpasninger til institutionens forhold.

Museet oplyser, at bestyrelsen aktuelt rummer relevante kompetencer, men at de vedtægtsbestemte regler for udpegning og valg til bestyrelsen ikke sikrer professionelle kompetencer for museumsdrift - herunder kompetencer inden for ledelse, økonomi, jura, markedsføring, forskning og museumsdrift.

Museet oplyser, at bestyrelsen har drøftet Kulturministeriets anbefalinger for god ledelse i selvejende kulturinstitutioner, men at der ikke er aktuelle planer om ændringer i udpegningsgrundlaget for bestyrelsen.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et veldefineret ansvarsområde med et klart fagligt fokus
- at museet har formuleret et strategisk grundlag for arbejdet med ansvarsområdet, og har en strategi for varetagelsen af de enkelte museumsfaglige opgaver

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en velfungerende enhedsorganisation med gode rutiner og procedurer
- at museet samarbejder med relevante partnere om løsningen af sine museumsfaglige opgaver

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets kun varetager en mindre del af ansvarsområdets kronologiske udstrækning
- at museumsforeningen og museet har samme bestyrelse, når museet er en selvejende institution
- at denne organisering af ledelsen kan skabe tvivl om, hvorvidt den selvejende institution har en selvstændig, ansvarlig bestyrelse

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at den selvejende institution og museumsforeningen får hver sin bestyrelse
- at udpegningsbestemmelserne for museets bestyrelse tager sigte på, at bestyrelsen får de nødvendige professionelle kompetencer for museets drift og fortsatte udvikling
- at museets bestyrelse aktivt forholder sig til og følger Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse i selvejende institutioner
- at museet prioriterer at løfte ansvarsområdets i hele den kronologiske udstrækning, alternativt går i dialog med Kulturstyrelsen om en justering af museets ansvarsområde.
- at museet fortsætter samarbejdet med relevante museer og andre vidensinstitutioner
- at museet fortsat arbejder strategisk med udvikling af den samlede virksomhed
- at museet tager initiativ til at revidere sine vedtægter, og bringer dem i overensstemmelse med gældende bestemmelser på museumsområdet

Ressourcegrundlag

Økonomi

Museets samlede driftsindtægter i 2013 var på 6,2 mio. kr. Indtægterne var baseret på:

Tilskud fra staten	1,0 mio. kr.
Tilskud fra kommunen	1,9 mio. kr.
Tilskud fra EU	1,5 mio. kr.
Ikke-offentlige tilskud	1,0 mio. kr.
Egen indtjening	0,5 mio. kr.
Ekstraordinære indt.	0,3 mio. kr.

Årets resultat	0,2 mio. kr.
Museets egenkapital	9,9 mio. kr.

Som følge af nye bestemmelser i museumsloven er statstilskuddet fra 2013 forhøjet til 1 mio. kr. Det kommunale tilskud blev i 2013 forhøjet med et ekstraordinært driftstilskud på 0,3 mio. kr. Tilskuddet fra EU vedrører museets deltagelse i projektet: Maritime Inlands - Past, Present and Future Strengths (MARIFUS). I ikke offentlige tilskud har museet modtaget 0,9 mio. kr. fra fonde og 0,1 mio. fra museumsforeningen.

Museet har i 2013 tilvejebragt over halvdelen af sine indtægter ved egen indtjening, ikke offentlige midler og EU-tilskud. Museet oplyser, at det samme har været tilfældet de foregående fire regnskabsår.

Bygninger

Limfjordsmuseet råder over ca. 1700 etage m² fordelt på syv lokaliteter til museumsformål. Bygningerne er hovedsageligt placeret i kulturmiljøet ved Frederik den VII's Kanal i Løgstør.

”Kanalvogedboligen” er museets domicil og rummer udstillinger i stueetagen og kontorer og mødelokaler på første sal. Kælderen er indrettet til billedmagasin, arkiv og indkomstmagasin. Baghuset er indrettet til særudstillingslokale. Bygningerne er fredet, og ejes af Vesthimmerlands Kommune. Kommunen varetager større vedligeholdelsesarbejder, museet varetager den almindelige løbende vedligeholdelse.

To fredede ”Kanalbetjenthuse” drives af museet, er tilgængelige for besøgende, men kun i begrænset omfang bemandede. Bygningerne er ejet af Vesthimmerlands Kommune, der varetager udvendig vedligeholdelse. Indvendig vedligeholdelse påhviler museet.

”Limfjordsmuseets maritime oplevelsescenter” har udstillinger om søfart, både, fiskeredskaber og akvarier med Limfjordens marine dyreliv. Bygningen er opført til formålet og rummer desuden faciliteter for skoletjenesten, en museumsbutik og en bortforpagtet restaurant. Bygningen er ejet af museet. Indvendig og udvendig vedligeholdelse påhviler museet.

”Bådebyggeriet” rummer værksted til reparation af museet skibe og faciliteter for andre gamle maritime håndværk. Bådebyggeriet indgår i museets levende formidling. Bygningen rummer desuden et genstandsmagasin. Bygningen er ejet af museet. Ind- og udvendig vedligeholdelse påhviler museet.

I en mindre værkstedsbygning ”Motordoktoren” opbevarer museet skibsmotorer m.v. Bygningen har desuden et mindre maskinværksted. Vesthimmerland Kommune ejer bygningen og stiller den gratis til rådighed for museet. Vedligeholdelsen sker i samarbejde med lokale foreninger, kommune og museum.

Museet råder desuden over ”Løgstør Vagerstation”, der overvejende bruges som depot. Bygningen er ejet af Limfjordsmuseet, mens grunden er ejet af Vesthimmerlands Kommune. Vedligeholdelsen varetages af museet.

”Løgstør Bedding” er en del af kulturmiljøet i Løgstør Havn, som museet driver for Vesthimmerlands Kommune. Udgifter til vedligeholdelsen bekostes af kommunen mod en procentdel af beddingens omsætning.

Det er Kulturstyrelsens opfattelse, at bygningernes placering, sammensætning og størrelse er relevant i forhold til museumsvirksomheden i ansvarsområdet.

De fredede bygninger, der hører til kanalanlægget, er i sin tid opført som boliger, men museet har på vellykket måde fået aktiveret bygningerne i museumsvirksomheden. Bygningerne fremtræder i vel vedligeholdt stand.

Udstillingsbygningen ”Maritime Oplevelsescenter” opført i 2008 er en velegnet ramme om museets formidling. Men bygningen viser begyndende tegn på behov for udevendig vedligeholdelse formentlig på grund af den eksponerede beliggenhed. Indvendig er der udfældninger fra murværket, som museet tilskriver høj luftfugtighed. Museet må regne med stigende vedligeholdelsesomkostninger fremadrettet.

Museet afholder et årligt bygningssyn på alle bygninger, der beslutter, hvilke vedligeholdelsesopgaver der skal prioriteres det følgende år. Museet har ikke en langsigtet vedligeholdelsesplan for sine egne bygninger, og der foreligger ingen vedligeholdelsesplan for de bygninger, hvor museet har vedligeholdelsesansvar i forhold til Vesthimmerlands Kommune.

Museets udgifter til bygningsdrift og pleje af udendørsarealer udgjorde i 2013 ca. 10 % af museets samlede udgifter. Andelen er ikke i sig selv bemærkelsesværdig, men museet bør til stadighed sikre den rigtige balance mellem de anvendte ressourcer til bygninger og bygningsdrift og museets faglige opgavevaretagelse.

Museet er opmærksom på, at det som udgangspunkt ikke er en museal opgave at drive og vedligeholde bygninger med mindre, der er tale om bygninger, der er snævert forbundet med, eller på anden vis understøtter museets faglige virksomhed.

Personale

Limfjordsmuseet har to fastansatte videnskabelige medarbejdere ansat på fuld tid, der uddannelsesmæssigt modsvarer museets ansvarsområde. Der er tale om museumsdirektøren og en museumsinspektør. Dermed lever museet op til museumslovens krav til den museumsfaglige bemanding. Foruden de videnskabelige medarbejdere består den fastansatte stab af en naturvejleder, en kommunikationsmedarbejder, en regnskabsfører, en bådebygger og en teknisk servicemedarbejder.

Samlet set rådede museet i 2013 over i alt ca. 11 årsværk, heraf otte fastansatte årsværk. De resterende tre årsværk blev udført af projektansatte medarbejdere, timelønnede sæson-medarbejdere og ca. 40 frivillige.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet på vellykket måde aktiverer de fredede bygninger, der hører til kanalanlægget i museumsvirksomheden
- at museet tilvejebringer betydelige ikke-offentlige tilskud til relevante projekter

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et stabilt økonomisk driftsgrundlag for sit virke
- at museet har god opbakning fra hjemstedskommunen, både hvad angår bestyrelsesarbejdet, de faste driftstilskud og bygningsvedligeholdelsen
- at bygningsmassens placering, sammensætning og størrelse er relevant i forhold til museumsvirksomheden i ansvarsområdet
- at ca. 1/4 af museets fastansatte medarbejdere har en relevant faglig baggrund i forhold til varetagelsen af museets ansvarsområde
- at museet anvender ca. 10 % af det samlede driftsbudget til bygningsdrift og vedligehold

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har en langsigtet vedligeholdelsesplan for sine egne bygninger, og at der heller ikke foreligger en vedligeholdelses plan for de bygninger, hvor museet har vedligeholdelsesansvar i forhold til andre ejere

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fortsat arbejder for et mere bæredygtigt økonomisk grundlag for sit virke
- at museet til stadighed overvejer de enkelte lokalers anvendelse og betydning for museets videre udvikling og faglige fokus
- at museet udarbejder en langsigtet vedligeholdelsesplan for sin samlede bygningsmasse
- at museet prioriterer fastansættelse af videnskabeligt personale, der kan bidrage til fastholdelse af viden i institutionen og til kvalificering og udvikling af museets opgavevaretagelse

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

Til brug for Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en fortegnelse over sine forskningspublikationer fra de seneste fire kalenderår. Museets publikationsliste omfatter ni titler, der alle har en klar forbindelse til dele af Limfjordsmuseets ansvarsområde.

Publikationerne omfatter to monografier og syv artikler - alle dansksprogede. Den ene monografi (Limfjorden Rundt) er en journalistisk vinklet, jubilæumsbog om kapsejls på Limfjorden i 25 år. Bogen er uden noteapparat og litteraturhenvisninger, og er ikke eksternt fagfællebedømt. Den anden monografi (Limfjordens Kroer) formidler kendskab til historiske Limfjords-kroer og deres menuer i fortid og nutid. Bogen er uden noteapparat og litteraturhenvisninger, og er ikke eksternt fagfællebedømt.

Fem af de syv artikler er udgivet i Limfjordsmusernes Samvirkes publikationsserie, der drives af de lokale museer, herunder af Limfjordsmuseet. Målgruppe er primært medlemmer af museumsforeninger og andre lokalhistorisk interesserede. Artiklerne har noter og litteraturhenvisninger, men er ikke eksternt fagfællebedømte.

Én artikel (Erhvervsfiskeriet på Limfjorden) er publiceret i Fiskeri- og Søfartsmuseets skriftserie. Artiklen er forsynet med noter og litteraturhenvisninger, men er ikke eksternt fagfællebedømt.

Den sidste artikel (Kapervæsenet 1807-14) er publiceret i antologien Nordjylland under Englandskrigen 1807-1814 og udgivet på Aalborg Universitetsforslag. Artiklen er forsynet med noter, kildefortegnelse og litteraturliste. Der er tale om en større artikel, der er fagfællebedømt af et redaktionsudvalg under ledelse af lektor Knud Knudsen, Historisk Institut, Aalborg Universitet.

Kulturstyrelsen konstaterer, at alle publikationerne vedrører tiden efter 1800.

I henhold til Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (2009) og museumsloven (2013) skal de statsanerkendte museers forskning leve op til det almene forskningsbegrebs krav om transparens, gyldighed og originalitet. Det vil sige, at forskningen skal basere sig på en eksplicit problemstilling, den skal redegøre for den anvendte metode, og for den forskningstradition den indskrives i, og den skal resultere i ny viden. Forskningen skal desuden være tilgængelig for fagfællebedømmelse.

Kulturstyrelsen vurderer, at artiklen ”Kapervæsenet 1807-14” lever op til det almene forskningsbegreb. Det er Kulturstyrelsens opfattelse, at ingen af de øvrige publikationer kan betragtes som forskning efter det almene forskningsbegreb. Enten reflekterer de ikke over teori, metode og forskningsstatus, eller også har artiklerne og publikationerne karakter af formidlende, faktaoplysende tekster uden at emnet perspektiveres i forhold til lignende undersøgelser. I stedet må udgivelserne karakteriseres som god formidling af museets undersøgelser.

Museet indgår i en række samarbejder med museer og andre vidensinstitutioner nationalt og internationalt, der er relevante for museets forskning og undersøgelsesvirksomhed i ansvarsområdet. Museet har opnået et vist forskningsmæssigt udbytte af samarbejdet med danske universiteter, mens det forskningsmæssige udbytte af samarbejdet med landsdelens øvrige museer endnu ikke har resulteret i publikationer, der lever op til det almene forskningsbegreb.

Museet har en overordnet strategi for en styrkelse af sin forskning, der indgår i museets strategiplan for 2015-2020. Det fremgår, at museet vil løfte mindst en forskningsopgave om året fortrinsvis i forpligtende samarbejde med andre institutioner. Museet vil derfor videreføre samarbejdet med andre museer, og styrke forskningssamarbejdet med relevante institutter på Aalborg Universitet og Syddansk Universitet. I den forbindelse vil museet arbejde for at få en forsker på ph.d. niveau tilknyttet Limfjordsmuseet.

Realiseringen af museets forskningsstrategi forudsætter et forøget offentligt driftstilskud, som museet endnu ikke har tilvejebragt. Dermed udestår finansieringen af den planlagte udvidelse af forskningsaktiviteten, og forskningsstrategien får dermed karakter af en hensigtserklæring.

Museet oplyser at have ideer til og kortfattede beskrivelser af flere undersøgelses/forskningsprojekter for 2015 og årene herefter, som aktuelt er under udvikling, bl.a. med henblik på at kunne anerkendes som forskning efter det almene forskningsbegreb.

Det er tilfredsstillende:

- at museer forsker i sit ansvarsområde, og kan producere publikationer, der vurderes at leve op til det almene forskningsbegreb
- at museet indgår samarbejde med relevante partnere om sin forskning
- at museet har formuleret en langsigtet plan for sin forskning som led i sin strategiplan 2015-2020

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets forskningspublikationer de seneste fire år alene vedrører perioden efter 1800, når museets kronologiske ansvarsområde er historisk tid
- at kun én forskningspublikation over de sidste fire år lever op til kriterierne for forskning efter det almene forskningsbegreb

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer at forske og publicere i større dele af ansvarsområdets kronologiske udstrækning
- at museet udbygger sin forskningsstrategi med henblik på at sikre niveau og udvikling. Strategien bør reflektere det almene forskningsbegreb og indeholde mål for samarbejder, forskningsproduktion og ressourceanvendelse
- at museets samlede forskning og publiceringer reflekteres på museets hjemmeside
- at museet fortsat indgår i forpligtende forskningssamarbejder med relevante museer og vidensinstitutioner

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

Limfjordsmuseet udfolder en differentieret formidlingsvirksomhed i og uden for museet med brug af varierede formidlingsformer (analoge og digitale medier) og målrettet forskellige brugergrupper. Centralt i museets formidling er den fredede Frederik den VII's Kanal med tilhørende bygninger og drejebro. Sammen med museets sejlene historiske både og arbejdende bådebyggeri udgør anlægget et enestående maritimt kulturmiljø, der formidles forbilledligt af museet.

Museet har medarbejdere med professionelle formidlingskompetencer. Museet indgår i relevante faglige netværk, samarbejder i betydeligt omfang med landsdelens andre museer og i et vist omfang også med andre vidensinstitutioner nationalt og internationalt, bl.a. i EU-projektet MARIFUS.

MARIFUS støtter et strategisk samarbejde mellem turisme- og kulturinstitutioner i fire indlandsområder i Norden hvis historiske udvikling har været præget af vandveje. Målet er at fremme bæredygtig økonomisk vækst ved samarbejde og udvikling af aktiviteter og oplevelser, bedre service og en klar profilering mod turister og andre besøgende. MARIFUS er finansieret af den Europæiske Regionale Udviklingsfond.

En nedskreven strategi for museet samlede formidling indgår i museets strategiplan for 2015-20.

Udstillinger

Museets basisudstilling er indrettet i det såkaldte ”Maritime oplevelsescenter” fra 2008. Udstillingen viser lokale bådtyper, søfart og fiskeri i Limfjorden, men omhandler også færgefart, strandjagt, stormfloder og bådebyggeri. I en række akvarier kan man se, hvordan livet i fjorden tilpassede sig ændringen fra brakvand til saltvand da Vesterhavet o. 1825 brød ind i fjorden.

Museet viser skiftende særudstillinger i stueetagen i ”Kanalfogedboligen”. Aktuelt udstillingen ”En hilsen fra Havnen”. Udstillingen udfolder med genstande, billeder og tekster Løgstør Havns historie og udvikling fortrinsvist efter 1825.

Begge udstillinger – men især den aktuelle særudstilling – er traditionelle museumsudstillinger, der med faglig indsigt formidler væsentlige sider af ansvarsområdet. Kronologisk belyser udstillingerne nyere- og nyeste tid og dermed kun en del af ansvarsområdets tidsmæssige udstrækning.

Skriftlig formidling

Museet driver en aktiv og differentieret skriftlig formidling af væsentlige sider af ansvarsområder. Det sker i museets egne publikationer men fortrinsvis i skriftserien for Limfjordsmusernes Samvirke, der formidler de seks deltagende museers undersøgelser og forskning for et bredere publikum. Museet producerer typisk 2-3 formidlingspublikationer af denne type om året. I feltet mellem kulturhistorisk formidling og promovering af Løgstør har museet udgivet flere publikationer om aktuel lokal gastronomi, kunst og kunsthåndværk.

Anden formidling

Foruden ved udstillinger og publikationer formidler museet væsentlige dele af sit ansvarsområde ved omvisninger, sejlture, sejlene udstillinger, naturvejledning og events for forskellige brugergrupper. I skoleferierne har museet særlige arrangementer, der er målrettet børn og deres forældre m.v. I butikken har museet et bredt sammensat sortiment bl.a. af bøger og bedre legetøj, der understøtter formidlingen. Museets restaurant er bortforpagtet, men museet har sørget for, at spisekortet reflekterer karakteristiske lokale råvarer.

Museet har i sommerhalvåret talrige programsatte særarrangementer for brugerne, fortrinsvis uden for museet og typisk i form af events udviklet i samarbejde med andre. Nogle, f.eks. kapsejladser Limfjorden Rundt, arrangeres i samarbejde med træskibs-miljøet i Danmark og Vesthimmerlands Kommune,

og har en klar forbindelse til museets formål og ansvarsområde. Andre events arrangeres i samarbejde med det lokale erhvervsliv primært med henblik på vækst og branding af lokalområdet. Museet bør overveje, om udbyttet af museets engagement i det lokale erhvervsliv står mål med museets anvendte ressourcer til formålet.

Museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik, Danske Museer i Tal, giver et kvantitativt mål for en del af museets formidling. Det fremgår, at museet i 2013 gennemførte 40 omvisninger i museet, men var vært for 180 museumsarrangementer uden for museet. Tallene vidner om museets usædvanligt høje aktivitet uden for museets mure.

Webformidling

Den analoge formidling suppleres af museets hjemmeside, www.Limfjordsmuseet.dk, der er opdateret og med et professionelt moderne udtryk. Strukturen er derimod ikke let at overskue og hjemmesiden kan virke besværlig at navigere i. Der gives gode oplysninger om åbningstider, skoletjeneste og naturvejledning, men hjemmesiden oplyser næsten intet om museet samling, forskning og bevaring. Den aktuelle særudstilling er ikke omtalt. Desuden mangler der oplysninger om museets vedtægter, strategiplaner, årsregnskaber og ledelsesberetninger. Hjemmesiden findes også i en tysk og en engelsk udgave, men uden at oversættelserne er gennemført med konsekvens. Kulturstyrelsen spørger hvert år til antallet af besøgende på museernes hjemmesider. Limfjordsmuseet oplyser, at der ikke aktuelt findes en opgørelse af antallet af unikke brugere i 2013. Årsagen er, at hjemmesiden er blevet omlagt midt i perioden.

Foruden sin egen hjemmeside driver museet også www.Muslingebyen.dk, der er markedsføringsplatform og turistguide til Løgstør. Museet driver siden bl.a. med støtte fra EU-projektet MARIFUS.

Museet lancerer en app om Limfjordens kulturhistorie og topografi i løbet af sommeren 2014. App'en er udviklet i samarbejde med Kulturarv Nord og MARIFUS.

Museet er aktiv på de sociale medier og har en opdateret Facebookprofil, med fokus på naturvejledning, sejlture og events. Museets øvrige virksomhed er omtrent ufortalt.

Undervisning

Limfjordsmuseet har egen skoletjeneste med annoncerede undervisningstilbud til børnehaver, indskolingen, mellemtrinet, udskolingen og ungdomsuddannelserne. Der opkræves en betaling for undervisningen på 500 kr. for tre timers undervisning. Tilbuddene er relateret til fagene biologi, natur&teknik, historie og hjemkundskab og omfatter emnerne Limfjordens dyreliv, fødevarer/gastronomi og søfart og fiskeri. Undervisningen er koordineret med trinmål og læreplaner. Informationsmateriale kan downloades fra museets hjemmeside.

Museet varetog i 2013 undervisning af 150 grundskoleklasser og 15 klasser fra ungdomsuddannelser og andre uddannelsesinstitutioner.

Museets brugere

Limfjordsmuseet havde i 2013 i alt 51.077 brugere. Heraf besøgte ca. 29.000 personer udstillinger m.v. på museets adresser, mens ca. 22.000 deltog i museets offentlige og annoncerede arrangementer på andre adresser. I forhold til 2012 er der tale om en tilbagegang på 4,8 % i antallet af brugere.

Museet deltager i Den Nationale Brugerundersøgelse på museumsområdet, men har ikke siden 2011 indsamlet skemaer nok til at få udarbejdet en rapport om sine brugere. I 2013 indsamlede museet kun 10 spørgeskemaer blandt brugerne.

Det fremgår af brugerundersøgelsen fra 2011 at museets brugere, samlet set, vurderede museumsoplevelsen som lidt under middel i forhold til de øvrige statsanerkendte kulturhistoriske museer. Brugerne vurderede især museets udstillinger og tilgængeligheden med offentlig transport for ringere end gennemsnittet for kulturhistoriske museer. Brugerne var mest positive i bedømmelsen af museets arrangementer, egnetheden for børn og muligheden for at deltage aktivt, som blev bedømt som lidt over gennemsnittet.

Hvad angår sammensætningen af brugerne, viste undersøgelsen en høj andel af brugere med bopæl i Danmark (82 %) i forhold til gennemsnittet på kulturhistoriske museer (72 %). En usædvanlig lille andel af disse brugere var fra hjemstedskommunen (6 % mod gennemsnitlig 22 % blandt de kulturhistoriske museer). En usædvanlig stor andel var førstegangsbesøgende (79 % mod gennemsnitlig 56 %). Undersøgelsen viste også, at museet havde en markant lav andel af unge brugere mellem 14 og 29 år. (6 % mod gennemsnitlig 16 % på kulturhistoriske museer) og færre grupper med børn (31 % mod gennemsnittet på 40 %). Kønsfordelingen viste omtrent den gennemsnitlige fordeling på de øvrige kulturhistoriske. Samlet set tydede undersøgelsen på, at den typiske voksne bruger af Limfjordsmuseet var et midaldrende dansk par på ferie med bil, der gerne vil se museet.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har en nedskreven strategi for den samlede formidling
- at museet driver en omfattende formidlingsvirksomhed i og uden for museet med brug af varierede formidlingsformer - analoge såvel som digitale - målrettet forskellige brugergrupper
- at museet har medarbejdere med professionelle formidlingskompetencer
- at museet indgår i relevante faglige netværk om formidlingen, i betydeligt omfang samarbejder med landsdelens andre museer og i et vist omfang også med andre vidensinstitutioner nationalt og internationalt, bl.a. i EU-projektet MARIFUS.
- at museet har differentierede undervisningstilbud, som er udviklet og målrettet undervisningssektoren og er tilpasset læreplaner og trinmål.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets formidling ikke belyser hele ansvarsområdets kronologiske udstrækning
- at hjemmesiden ikke rummer flere oplysninger om museets arbejdsgrundlag og faglige arbejde

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke siden 2011 har deltaget i Den Nationale Brugerundersøgelse med et tilstrækkeligt antal besvarelser.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer at formidlingen belyser ansvarsområdets fulde kronologiske udstrækning
- at museet prioriterer at deltage i Den Nationale Brugerundersøgelser, og sikrer, at der fremover indsamles det nødvendige antal besvarelser
- at museet – med afsæt i brugerundersøgelsens resultater – udarbejder en revideret strategi for den samlede formidlingsindsats
- at museet overvejer, om udbyttet af museets engagement i det lokale erhvervsliv står mål med museets anvendte ressourcer til formålet
- at hjemmesiden formidler oplysninger om bredden i museets faglige arbejde, herunder om forskning, publikationer og bevaring
- at hjemmesiden rummer oplysninger om museets arbejdsgrundlag herunder om vedtægter, strategiplaner, årsregnskaber og ledelsesberetninger
- at museet fortsætter sit arbejde med en professionel og kvalitativ udvikling af museets samlede formidlingsvirksomhed

Samlingsvaretagelse

Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Limfjordsmuseet rummer væsentlige samlinger til belysning af Limfjordsområdets marine og maritime kulturhistorie, fortrinsvis fra ca. 1825-1950. Tiden før 1800 er derimod næsten fraværende i samlingen selvom museets kronologiske ansvarsområde både omfatter middelalder, renæssance, nyere og nyeste tid. Museet oplyser, at samlingen omfatter 2.015 inventarnumre, heraf ca. 1.000 genstande. Den resterende del af samlingen er arkivalier, fotos og bøger. Alle genstande m.v. belyser ansvarsområde.

I 2013 indsamlede museet ingen genstande. I 2012 forøgede museet sin samling med 25 genstande, hvoraf 23 blev indsamlet passivt d.v.s. som gaver el. lign. uden et direkte udspring i museets forskning.

Museet har formuleret en strategi for sin indsamling i sin strategiplan 2015-20. Aktuelt har museet en nedskrevet indsamlingspolitik, der reflekterer museets ansvarsområde, og som prioriterer indsamling som led forskning og undersøgelser. Museet har desuden skriftlige retningslinjer for indsamlingsarbejdet og for modtagelsen på museet. Indsamlingspolitikken vidner om, at museet vil drive en aktiv og fagligt reflekteret indsamling i ansvarsområdet. Praksis i 2012 indikerer, at museet ikke følger sin indsamlingspolitik, idet langt de fleste genstande dette år blev indsamlet passivt.

Museet koordinerer sin indsamling med andre statsanerkendte museer med beslægtede ansvarsområder fortrinsvis med fiskerimuseerne og de øvrige museer ved Limfjorden.

Registrering & indberetning

Museet er forpligtet til at registrere sin samling og indberette oplysninger om genstandene m.v. til det centrale kulturarvsregister: Museernes Samlinger.

Limfjordsmuseets samling omfatter 2.015 inventarnumre, hvoraf halvdelen er arkivalier, for hvilke der ikke er indberetningspligt. Museet har registreret hele sin genstandssamling og har indberettet 967 af genstandene svarende til 98 % til Museernes Samlinger. Dermed har museet kun et lille efterslæb af nyttilkomne genstande, der registreres, og indberettes løbende.

Museet har nedskrevne retningslinjer for registreringer og indberetninger til de centrale kulturarvsregistre. Museet dokumenterer sin registreringspraksis og -historik, og har personale med relevant registreringskompetence. Museet anfører den faglige begrundelse for indsamlingen som led i registreringen, og har en strategi for registreringsarbejdet, der er konkretiseret i museets arbejdsplan 2011-14.

Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets opbevaring, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

Limfjordsmuseet opbevarer sine samlinger i basisudstillingen i ”Maritime oplevelsescenter” og i særudstillingslokalerne i ”Kanalfogedboligen”. Museets sejlede historiske skibe ligger i sommerhalvåret i Frederik den VII’s kanal, om vinteren på land. De resterende dele af samlingen opbevares på magasiner i tilknytning til udstillingerne m.v.

Om samlingens generelle bevaringstilstand i 2013 har museet oplyst, at 99 % er i formidlingsejnet tilstand, 0 % er i stabiliseret tilstand, 1 % er behandlingskrævende, mens 0 % er i svært skadet tilstand.

Bevaringscenter Nordjylland har i april 2014 vurderet bevaringsforholdene i museets udstillinger og magasiner. Af rapporten fremgår, at museet er i en positiv udvikling på bevaringsområdet. De ydre bygningsmæssige rammer om museets samlinger er generelt egnede til formålet. Derimod har det indendørs klima visse steder en for høj luftfugtighed for opbevaring af de aktuelle genstande. Specielt i udstillingerne i Maritime Oplevelsescenter er luftfugtigheden så høj, at det kan udgøre et problem for genstandenes bevaring på længere sigt. Der er derfor truffet aftale mellem museet og Bevaringscenter Nordjylland om overvågning af klimaet gennem et år regnet fra april 2014. Herefter tager museet stilling til hvilke initiativer, der evt. skal sættes i værk.

Rapporten fra Bevaringscenter Nordjylland indeholder desuden nogle anbefalinger om dæmpning af lyset i forhold til enkelte genstande, og hvad angår rengøring efterlyses en nedskreven rengøringspolitik. Endelig anbefaler rapporten at museet tager initiativ til at udarbejde en samlet bevaringsplan.

Hvad angår sikringen mod brand, tyveri og hærværk har museet brand- og tyverialarmeringsanlæg, der dækker hele samlingen. Der er opsyn i åbningstiden og museet har skriftlige retningslinjer herfor. Museet holder årlige brandøvelser og fører regelmæssigt tilsyn med udstyret til brandbekæmpelse.

Museet har tegnet andele i og indgået aftale med Bevaringscenter Nordjylland om museets bevaringsarbejde. Bevaringscentret fører et konserveringsfagligt opsyn med hele samlingen efter faste terminer, men der føres ikke en logbog som led opsynet.

Museet har bevaringsplaner for sine sejlede historiske fartøjer, men har endnu ikke udarbejdet en prioriteret bevaringsplan for det præventive og udbedrende bevaringsarbejde med samlingen som helhed.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har en strategi for sin indsamling som led i sin strategiplan 2015-20 og har en nedskrevet indsamlingspolitik samt skriftlige retningslinjer for indsamlings- og dokumentationsarbejdet
- at museets indsamlingspolitik tager sigte på at føre en aktiv, restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis, der udspringer af museets forskning i ansvarsområdet
- at museet koordinerer sin indsamling med andre statsanerkendte museer med beslægtede ansvarsområder
- at museet er a-jour med registrering og indberetning af sin samling til det centrale kulturarvsregister
- at museet har god og systematiseret praksis omkring sit registreringsarbejde med nedskrevne retningslinjer og uddannet personale
- at 99 % af samlingen er i formidlingseget bevaringstilstand
- at museets magasiner generelt er velegnede til formålet
- at museet har indgået skriftlig aftale med et relevant bevaringscenter om bevaringsarbejde
- at museets sikringssystemer er tidssvarende og dækker hele samlingen

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke indsamler i hele ansvarsområdes kronologiske udstrækning
- at indsamlingen i betydeligt omfang sker passivt, løsrevet fra museets forskning og imod intentionerne i indsamlingspolitikken
- at klimaet i museets basisudstilling er så fugtigt, at det kan udgøre et problem for genstandenes bevaring på længere sigt

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet følger sin indsamlingspolitik, systematisk arbejder med indsamling inden for hele ansvarsområdet og koordinerer indsamlingsindsatsen med museer med beslægtede ansvarsområder
- at museet med afsæt i Bevaringscenterets rapport prioriterer at få skabt egnede bevaringsforhold for alle genstande i museets samling
- at museet udarbejder en prioriteret bevaringsplan for såvel det præventive som det udbedrende bevaringsarbejde med samlingen som helhed

FREMTID

Limfjordsmuseet arbejder på et strategisk grundlag med den fortsatte udvikling af museets samlede virksomhed med udgangspunkt i sit ansvarsområde. Museet vil videreføre samarbejdet med sine hidtidige partnere i de regionale museumsnetværk så vel som samarbejdet med hjemkommunen og lokale erhvervs- og turismeaktører. Museet vil fortsætte sit samarbejde med beslægtede museer i Norden om fælles projekter - aktuelt det EU-støttede MARIFUS. Desuden vil museet gerne udvide og uddybe sit samarbejde om forskningen med Aalborg- og Syddansk Universitet.

Museet ønsker at opretholde sin status som selvejende, statsanerkendt museum. Museet har ingen aktuelle planer eller ønsker om fusion med andre statsanerkendte museer.

KVALITETSVURDERINGSFORLØBET PÅ LIMFJORDSMUSEET

Kvalitetsvurderingsbesøget på Limfjordsmuseet fandt sted den 2. juni 2014.

Tilstede var:

Fra museet:

Bestyrelsesformand Henrik Hvass

Næstformand Uffe Bro

Museumsdirektør Anders Bloksgaard

Museumsinspektør Nanna Folke Olsen

Fra Vesthimmerlands Kommune:

Formand for Kultur- og Fritidsudvalget Jan Dyregaard

Forvaltningschef Elsemarie Louvring

Kulturkonsulent Inge Lise Jæger Sørensen

Fra Kulturstyrelsen:

Museumskonsulent Jacob Thorek Jensen

Museumskonsulent Hans-Henrik Landert

I forbindelse med besøget besigtigede Kulturstyrelsen samtlige museets udstillinger, magasiner, kontorer og værksteder. Desuden fik Kulturstyrelsen en præsentation af Frederik den VII's kanal og kulturmiljøerne ved kanalen og havnen, som drives af museet.